

blevne straffede i det paagældende Aar uden Hensyn til, hvor mange Gange de have været straffede i tidligere Kalenderaar. En Bearbejdelse af disse Tal viser ved Sammenligning med Folketællingen 1901, under tilbørligt Hensyn til Alderen, at der er forholdsvis faa gifte Mænd blandt Forbryderne. København optræder som sædvanlig med et forholdsvis langt større Antal Domfældelser end den øvrige Del af Landet, og særlig lægger man ligesom i tidligere Oversigter Mærke til det store Antal unge Mænd: henved 2 pCt. af de unge Mænd i 18—20 Aars Alderen i København ere aarlig komne i Konflikt med Loven. Et saadant Tal peger paa et vidtrækkende socialt Problem baade med Hensyn til Behandlingen af Forbrydelserne og deres Forebyggelse.

Jeg skal slutte denne lille Anmeldelse med Ønsket om, at de brune Hæfter herefter maa komme til at høre til de mest læste og mest benyttede Dele af Statistisk Tabelværk.

H. Westergaard.

A. N. KIÆR. **Nye Bidrag til Belysning af Frugtbarhedsforholdene inden Ægteskabet i Norge.** Christiania 1902.

T. A. COGHLAN. **The decline in the birth-rate of New South Wales and other phenomena of child-birth.** Sydney 1903.

De to nævnte Forfattere, der begge arbejde med rastløs Flid, høre til vore mest fortjente Statistikere; deres Arbejder have altid Krav paa Opmærksomhed, og ikke mindst, naar det som her gælder et af Nutidens brændende Spørgsmaal: Fødselshyppigheden.

Kiærs Undersøgelse gaar først og fremmest ud paa at faa Metoderne uddybede og berigtigede. Saalænge det kun drejer sig om at se paa Spørgsmaalet om Fødselshyppigheden i dets yderste Omrids, behøver man ikke at skænke Metoderne synderlig Opmærksomhed; man kan lade sig nøje med ganske elementære Beregninger, f. Eks.

blevne straffede i det paagældende Aar uden Hensyn til, hvor mange Gange de have været straffede i tidligere Kalenderaar. En Bearbejdelse af disse Tal viser ved Sammenligning med Folketællingen 1901, under tilbørligt Hensyn til Alderen, at der er forholdsvis faa gifte Mænd blandt Forbryderne. København optræder som sædvanlig med et forholdsvis langt større Antal Domfældelser end den øvrige Del af Landet, og særlig lægger man ligesom i tidligere Oversigter Mærke til det store Antal unge Mænd: henved 2 pCt. af de unge Mænd i 18—20 Aars Alderen i København ere aarlig komne i Konflikt med Loven. Et saadant Tal peger paa et vidtrækkende socialt Problem baade med Hensyn til Behandlingen af Forbrydelserne og deres Forebyggelse.

Jeg skal slutte denne lille Anmeldelse med Ønsket om, at de brune Hæfter herefter maa komme til at høre til de mest læste og mest benyttede Dele af Statistisk Tabelværk.

H. Westergaard.

A. N. KIÆR. **Nye Bidrag til Belysning af Frugtbarhedsforholdene inden Ægteskabet i Norge.** Christiania 1902.

T. A. COGHLAN. **The decline in the birth-rate of New South Wales and other phenomena of child-birth.** Sydney 1903.

De to nævnte Forfattere, der begge arbejde med rastløs Flid, høre til vore mest fortjente Statistikere; deres Arbejder have altid Krav paa Opmærksomhed, og ikke mindst, naar det som her gælder et af Nutidens brændende Spørgsmaal: Fødselshyppigheden.

Kiærs Undersøgelse gaar først og fremmest ud paa at faa Metoderne uddybede og berigtigede. Saalænge det kun drejer sig om at se paa Spørgsmaalet om Fødselshyppigheden i dets yderste Omrids, behøver man ikke at skænke Metoderne synderlig Opmærksomhed; man kan lade sig nøje med ganske elementære Beregninger, f. Eks.

ved blot at sætte Antallet af Fødsler i Forhold til den gennemsnitlige Folkemængde eller til Antallet af Ægteskaber, stiftede i samme Periode, eller til Antallet af gifte Kvinder i en vis Alder. Men dette strækker ikke til, naar man vil have noget nærmere at vide. Da melder det Spørgsmaal sig f. Eks., hvor mange Fødsler der ere posthume, hvilken Indflydelse Ud- og Indvandring har, o. s. v. — for ikke at tale om det vigtige Problem, hvor mange legitime Børn, der ere »halvægte«, undfangne inden Vielsen. Følgen af alle saadanne Overvejelser bliver en Række Beregninger og Korrektioner, for hvilke Kiær gør omhyggelig Rede, idet han fremdrager nye og gamle Oplysninger, deriblandt den fortjente norske Socialstatistiker Eilert Sundts Undersøgelser fra Halvtredserne angaaende Sædelighedstilstanden i Norge.

For at gøre Tæller og Nævner homogene i de Brøker, der skal angive Frugtbarheden indenfor Ægteskabet, foreslaar Kiær at gaa ud fra Antallet af gifte Kvinder ved Udgangen af et Aar og spørge, hvormange af disse der i det Øjeblik ere frugtsommelige, eller for at udvide Iagttagelserne over Fødslerne fra at strække sig over 3 Fjerdingaar til at gælde et helt Aar, hvor stor Sandsynligheden er for at en gift Kvinde skal være frugtsommelig eller blive det i de næste 3 Maaneder.

Idet han derefter tumler med de mange forskellige Forhold, der gribe forstyrrende ind i disse Iagttagelser, naar han til Slutning frem til en interessant Frugtbarhedstavle for gifte Kvinder.

Som Biprodukter kan anføres nogle ligesaa interessante Oplysninger om de »halvægte« Fødsler. Efter Sundts Undersøgelser, der bekræftes ved senere Data (fra 1870), skulde $\frac{2}{5}$ af de ægteviede Par have faaet Børn inden Vielsen, eller i Løbet af de første 8 Maaneder efter den. Endvidere en Sammenligning over Frugtbarheden hos Nygifte og Kvinder, der have været gifte i nogen Tid; det viser sig, at den førstnævnte er størst, og at Forskellen er større, jo højere man kommer op i

Aldersklasserne. Endelig en Sammenligning af Frugtbarheden til forskellige Tidspunkter fra 1835 til 1890. Fødselshyppigheden har holdt sig væsentlig konstant, dog med en Antydning i nedadgaaende Retning i Aarene omkring 1890. Det vil senere vise sig, om man for Norge kan paapege en fortsat Bevægelse i denne Retning, saaledes som det afgjort har vist sig for Danmark i de sidste Aaringer.

Det er paa dette sidste Punkt, at Coghlan retter sine Undersøgelser vedrørende New South Wales. Naar man tænker paa de overordentlig gunstige Sundhedstilstande hos vore Antipoder, og paa de store Udviklingsmuligheder der findes i Australien, kunde man vente en meget stærk naturlig Befolkningstilvækst. Dette er dog ikke Tilfældet. I hele Australasien tilsammen var Dødelighedskvotienten i 1902 kun 12 p. m., men da Fødselshyppigheden kun var $26\frac{1}{2}$ p. m., bliver den naturlige Befolkningsforøgelse ikke paafaldende. Omtrent samme Tal gælde for The Commonwealth alene. I den sidste Tid har New Zealand haft Overskudsindvandring, medens Fastlandets Ind- og Udvandring omtrent balancerer, og dette vil atter sige, at der kan gaa et halvhundrede Aar inden the Commonwealth, der nu tæller knap 4 Millioner, har samlet 8 Millioner Mennesker indenfor sit uhyre Omraade. Som et Vidnesbyrd om, hvor stærkt Fødselshyppigheden er taget af fra Guldgravningens Dage til nu, kan anføres, at medens man ved Folketællingen i 1901 i N. S. Wales fandt, at Kvinder, der vare blevne gift i 25—30 Aars Alderen, i 1851—55 i Gennemsnit havde haft 6,8 Børn, saa var Børnetallet for dem, der var blevne gift i samme Alder 1876—80 kun 5,4. Af 1000 Kvinder under 45 Aar, som havde haft 3 Børn, fødtes i 1891 268 Børn, i 1900 kun 197.

Disse mægtige Forskydninger i Fødselshyppigheden i vore Dage er et Fænomen, man maa regne med i Befolkningsspørgsmaalet, og Leroy-Beaulieu bliver herefter næppe den eneste Nationaløkonom, der, ligesom de gamle

Merkantilister, kommer til at spekulere over, hvorledes man skal faa Fødselsprocenten til at stige.

Ligesom Kiærs Afhandling frembyder ogsaa Coghans adskilligt af teoretisk Interesse. Drengoverskuddet naar sit Maksimum, naar Moderen er i Alderen omkring 25, og synker derefter langsomt. Mere uklare bliver Forholdene, naar man spørger om, hvad Indflydelse Faderens Alder har. Der kræves i det hele her en stor Mængde Inddelinger for at kunne drage paalidelige Slutninger, saaledes som man f. Eks. har prøvet det i Sachsen.

Ligesom i Norge er der et stort Antal »halvægte« Fødsler. Over en Fjerdedel af Ægteskaberne føre inden 9 Maaneder til en Fødsel; af Førstefødslerne er henad $\frac{1}{3}$ halvægte, og til dette Tal kommer et lignende Antal uægte fødte, saa at man i store Træk kan sige, at af alle førstefødte Børn er kun Halvdelen undfanget efter Vielsen.

H. Westergaard.

Litteratur-Notitser.

— Adolf Damaschke: Aufgaben der Gemeindepolitik (anmeldt i dette Tidsskrift 1902 Side 200) er nu udkommen i femte Oplag. Medens Rammen og Ordningen er den samme som i foregaaende Udgave, er Stoffet væsentlig forøget, og alle de forskellige Afsnit er ført op til Dato (d. e. Efteraaret 1903). Hvad enten man deler Forfatterens Grundsyn paa den moderne Kommunalpolitik (Damaschke er Formand for »Bund der Deutschen Bodenreformer«), eller man finder hans Krav for vidtgaaende, vil man med Udbytte læse hans vel skrevne Bog, der tillige gør god Tjeneste som en systematisk ordnet Materialsamling til den brogede Mangfoldighed af aktuelle Spørgsmaal indenfor den kommunale Virksomheds Rammer.